

Motion till riksdagen 2011/12:U12

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**
med anledning av prop. 2011/12:47

Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se till att ett vapensystem tas fram som kan utföra de uppgifter som tidigare har kunnat utföras genom insats av bombkapsel 90.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i första hand pröva möjligheten att rikta upphandlingen till försvarsmaterielindustrin i Sverige när det gäller ett vapensystem som kan ersätta bombkapsel 90.

Motivering

Spridningen av osäker klusterammunition i världens krigshärddar är något som har varit djupt olyckligt för den befolkning som har haft oturen att befinna sig i närheten av krigshärddar av detta slag. Det allvarligaste problemet uppstår när många substridsdelar i klusterammunition inte exploderar när de träffar marken utan i stället blir liggande kvar som blindgångare och därför kan fortsätta döda och lemlästa civila långt efter konflikternas slut. Länder med starka krigsmakter, som Förenta staterna, Kina, Ryssland, Israel och Turkiet, använder klusterammunition och anger att de tänker fortsätta med det. Efter USA:s angrepp med klustervapen i Afghanistan 2001 anses stora områden i Afghanistan vara kontaminerat med blindgångare. Israel angrep Libanon med klustervapen 2006, och det ligger fortfarande enorma mängder blindgångare kvar i målområdena. Ryssland använde klustervapen i Georgienkriget.

Det är glädjande ur detta perspektiv att man nu har tagit fram en konvention som förhoppningsvis kan begränsa kommande skador av klusterammunition. En svensk ratificering av konventionen bör innebära att en viktig uppgift

Fel! Okänt namn på

för framtiden blir att påverka de starka krigsmakter som i dag använder klusterammunition att i stället ansluta sig till konventionen.

Ur svenskt perspektiv är det dock inte helt oproblematiskt att tillämpa konventionen. I och med den definition av klusterammunition som man har valt i konventionen krävs också att vi avvecklar den s.k. bombkapsel 90, som har varit ett av de tillgängliga beväpningsalternativen för Jas 39 Gripens attackfunktion. Det är i sammanhanget värt att påpeka att den konstruktion som bombkapsel 90 har är av den arten att den löper en i stort sett obefintlig risk att lämna blindgångare i terrängen, vilket det givetvis också har funnits incidenter till eftersom vapensystemet har varit tänkt att användas på svenskt territorium i händelse av krig.

Nu är konventionen om klusterammunition utformad på ett sådant sätt att den innefattar bombkapsel 90, och en avveckling är därför oundviklig vid en anslutning till konventionen. Ska Sverige ha trovärdighet i att påverka de länder som inte ratificerat konventionen och som använder klusterammunition som orsakar oacceptabla humanitära konsekvenser för civila, är det också nödvändigt att vi är konsekventa och utifrån den aspekten avvecklar BK 90. Däremot är det, menar vi, av vikt att ta fram ett alternativ till BK 90 för att kunna bibehålla den förmåga till markattack som detta vapensystem gav oss. Liknande synpunkter har också förts fram av utrikesminister Carl Bildt vid olika tillfällen de senaste åren när denna fråga har diskuterats (t.ex. i interpellationsdebatt 2009/10:130). I regeringens proposition om Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition framhåller också branschföreningen Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) i sitt remissvar att det är sannolikt att förtroendet för konventionen och dess bruk kan kräva verkningfulla ersättningssystem utan de icke önskade följd effekter som vissa typer av klustervapen kan ge upphov till.

Enligt försvarsmaktens budgetunderlag för 2012 redovisas att man har köpt in den s.k. Small Diameter Bomb som är tänkt att användas till attackuppdrag, men detta system är ett precisionsvapen som inte har samma förmåga till insats över yta som BK 90 har. Det betyder att ett förmågeglapp riskerar att uppstå när BK 90 nu avvecklas. Vi menar därför att regeringen ska se till att ett vapensystem med förmågan att utföra de uppgifter som tidigare har kunnat utföras genom insats av bombkapsel 90 tas fram, utan de icke önskade följd effekter som i regel är förknippade med klusterammunition.

Eftersom denna typ av försvarsmaterielsystem är tekniskt avancerade och eftersom en trygg försörjning av dessa är viktig, bör möjligheten att rikta upphandlingen till svensk industri prövas med hänvisning till Sveriges säkerhetspolitiska intresse av att bibehålla en särskild kompetens i Sverige när det gäller tillverkning av och handel med försvarsmateriel.

Stockholm den 19 januari 2012

Julia Kronlid (SD)

Mikael Jansson (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Björn Söder (SD)

Kent Ekeröth (SD)